

GENÇLİK SOSYOLOJİSİ

5. BÖLÜM

Dr. Öğr. Üyesi, Burcu GÜDÜCÜ¹

GİRİŞ VE TANIM

Sosyoloji bilimi çok farklı biçimlerde düşünülebilir ve tanımlanabilir. Sosyolojiyi tanımlamanın en kolay, en zahmetsiz yolu kütüphane de bir sosyoloji rafını hayal etmektir. Tabandan tavana kitap dolu, alfabetik olarak sıralanmış, kütüphane raflarını düşünmektir. Bu raflarda yer alan bütün kitapların ana başlıklarında ya da alt başlıklarında ya da içindekiler bölümünde mutlaka sosyoloji adı yer almaktadır. Ama biz burada sosyolojiyi; durmak bilmeksizin yeni yazarların dahil olduğu, yeni bilgilerin eklendiği bir alan olarak düşünelim. Yani kitap raflarımız durmaksızın genişliyor. Gençlik sosyolojisi de kitap raflarına 1950-60' lı yıllarda eklenen bir alandır.

İlk önce sosyolojiye dair genel bir tanım ile başlayalım. Sosyoloji, socius ve logos kelimelerinden türemiş, toplumsal alanı olduğu gibi, ya dar anlamda kişiler arası ilişkiler boyutunda ya da geniş anlamlı, bütünsel toplumların makroskopik düzeyde *bilimsel olmak isteyen* incelemesidir. Sosyoloji, toplumu, grupları, toplumsal ağları, ilişkileri, kurumları, yapıları sistematik olarak inceleyen bir bilim, bir çalışma alanıdır.

Sosyolojinin bir bilim dalı olarak ortaya çıkma sürecini, Sanayi Devrimi ve Fransız devrimleri sonrasında, eski rejimin ve eski rejime ait toplumsal süreçlerin ve cemaat yapılanmasına ait yapıların zayıflaması karşısında, modern topluma özgü yeni bir toplumsallık arayışı olarak ifade edebiliriz. Sosyolojiyi, diğer sosyal

¹ İstanbul Aydın Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, İstanbul, burcuguducu@aydin.edu.tr.

perspektifinden eğitilebileceğini, bu sistemde öğrenebileceklerini düşünmek ve onlardan bunu beklemek haksızlık olacaktır. Bu konuda gelecekte yeni çalışmaların yapılması zorunludur.

Gençlik sosyolojisinin en başat çalışma alanlarından biri gençlik ve eğitimidir. Eğitim sosyolojisi, eğitim süreçlerini interdisipliner bir bakış açısıyla inceler. Bilim olarak eğitim, hangi yaş yelpazesinde bulunursa bulunsun, çocuğu, ergeni, genci, bedensel, ruhsal, zihinsel açılardan geliştirmek, eğitmek, toplumsal, ahlaksal yönleri ile oluşturmak, onun varlığındaki değer kaynaklarını ortaya çıkarmak ve temel değerleri benimsetmeye yönelik yöntem ve tekniklerin eyleme dönüştürülmesidir. Eğitim toplumsal olarak en önemli yapılardan, kurumlardan bir tanesidir. Ülkenin gelecek nesillerini yetiştirmektedir. Bu perspektiften bakarak, kurum olarak eğitim, genç kuşaklara, öğrencilere, toplumda var olan, kabul gören değerlerin, bilgilerin, kültürün aktarılmasını, öğretilmesini sağlayan temel bir süreçtir. (Konuk, 2002, s. 265)

Eğitim, antropolojik, sosyolojik, psikolojik ve tarihsel olarak bütünsel bir kurumdur. İlerleyen bölümde eğitim psikolojisi konu edilecektir.

KAYNAKLAR

- Bayhan, V. (2015). Türkiye’de gençlik sosyolojisi Çalışmaları. *Journal of Sociological Studies*. 2, s. 355-390. İstanbul: İstanbul Üniversitesi. doi:10.18368/IU/sk.66761
- Bozkurt, V. (2011). *Değişen Dünyada Sosyoloji*. Bursa: Ekin Yayınları.
- Güvenç, Bozkurt;. (2011). Kültür Kavramı ve Kuramı. B. Güvenç içinde, *İnsan ve Kültür* (s. 121-122). İstanbul: Boyut Yayıncılık.
- Karşahin, H. (2013). Gruplar. M. Macit (Dü.) içinde, *Sosyal Antropoloji* (s. 182-202). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi.
- Konuk, O. (2002). Toplum ve Eğitim. İ. Sezal (Dü.) içinde, *Sosyolojiye Giriş* (s. 260-292). Ankara: Beta Yayınları.
- Tezcan, M. (1997). *Gençlik sosyolojisi ve Antropolojisi Araştırmaları*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.